



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde

Årsmelding



Lyngsalpan verneområdestyre
Ittugáissaid suojemeahcistivra

2022



Medlemmene i verneområdestyret består av lokale og regionale politikere, samt representanter fra Sametinget. De kommunale og fylkeskommunale representantene er valgt for perioden 2020 - 2023, mens de samiske representantene er valgt for perioden 2022 - 2026. Etter kommune- og fylkestingsvalget i 2019 ble det en del utskiftninger av medlemmer i verneområdestyret.

Styret i 2021 har bestått av følgende:

Rolle	Ordinært medlem	Varamedlem	Reprenterer
Leder	Nils Einar Samuelsen	Maren Irene Bakkevoll	Troms og Finnmark fylkeskommune
Nestleder	Anni Skogman	Askild Gjerstad	Tromsø kommune
Styremedlem	Inger Heiskel	Kasper Holmen	Storfjord kommune
Styremedlem	Fridtjof Winther	Gunda Johansen	Balsfjord kommune
Styremedlem	Berit Kristine Utsi	Anne M T Eira Kemi	Sametinget
Styremedlem	Johan Ailo Gaup	Henrik Gaup	Sametinget
Styremedlem	Laila Anita Westby	Dan Håvard Johansen	Lyngen kommune

Forvaltningsansvar

Verneområdestyret har forvaltningsansvar for følgende verneområder:

- Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci
- Faueldalen naturreservat i Tromsø kommune.
- Årøya landskapsvernområde med dyrelivsfredning.
- Karnes naturreservat.
- Stormyra naturreservat.
- Sørrenangsbotn naturreservat.

Verneområdeforvaltere

Lyngsalpan verneområdestyre har siden august 2019 hatt to forvaltere som deles mellom de to styrene. Forvalterene jobber parallelt, men Oddrun Skjemstad har hovedansvar for Lyngsalpan og verneområdene forvaltet av Lyngsalpan verneområdestyre mens Stine Emilie Nøding Hansen har hovedansvar for verneområdene som forvaltes av Nordkvaløya- Rebbenæsøya verneområdestyre.



Styrets aktiviteter 2022

Møter

Verneområdestyret har hatt 4 ordinære styremøter.

- 8. mars, forvalterkontoret på Lyngseidet
- 14. juni, Jægervatn grendehus.
- 12. september, Steindalen med påfølgende befarings til breen.
- 8. November, Tromsø Rådhus.

I tillegg har AU (arbeidsutvalget) behandlet noen saker gjennom e-postmøter.

Alle møteinnkallinger med saksframlegg og møteprotokoller finnes tilgjengelig på verneområdestyrets hjemmeside:

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Lyngsalpan-LVO/styret/motedokumenter>

Verneområdestyret hadde sammen med Rohkunborri nasjonalparkstyre, Dividalen nasjonalparkstyre og verneområdestyret for Nordkvaløya-Rebbernesøya stand på villmarksmessa i Bardu i juni. Styrene var, som alltid, samlokalisert med SNO, jeger og fisk med flere. Det var mye folk på messa, og det var også en del besøk på vår stand. Det var hovedsakelig forvalterne som sto på standen – en del av styremedlemmene i de ulike styrene stakk også innom standen. Villmarksmessa er definitivt en arena en møter mennesker som liker å ferdes i naturen. Ved eventuell deltakelse i 2023 bør man satse på å få til flere aktiviteter for å engasjere de som stikker innom standen og for enda bedre å gi god informasjon om verneområdene våre. Styrene hadde også en annonse i messeavisa som reklamerte for vår deltakelse.



Nasjonalparkene og de andre verneområdene er noe av den fineste og mest verdifulle naturen vi har i Norge.

Verneområdene er opprettet for å bidra til å ta vare på en representativ del av norsk natur for kommende generasjoner. Til sammen er ca. 17,5 % av fastlands-Norge vernet etter naturmangfoldloven.

I Troms og Finnmark har vi ni nasjonalparker, tre store landskapsvernområder, ett marint verneområde og flere naturreservater som forvaltes av lokalt valgte styrer.

På Villmarksmessa vil det være mulig å få bålkafe og en trivelig prat med flere av nasjonalpark- og verneområdeforvalterne. Vi er samlokalisert med Statens naturoppsyn.

Velkommen!



I etterkant av styremøtet 14. juni hadde styret møte med rådgivende utvalg i Sørlenangsbotn. Temaet på møtet var at ulike brukere skulle få mulighet å snakke med verneområdestyret om sin bruk av området. Det var dessverre dårlig oppmøte på møtet, og styret må forsøke en ny vri i 2023 for å få det rådgivende utvalget til å engasjere seg i verneområdestyrets arbeid.

Forvalterne har hatt en del kompetanseheving i løpet av året. I mars arrangerte verneområdeforvalterne motorsagkurs for seg selv. Vi leide inn egen instruktør og kurset gikk over 1 dag der det var både teori og praksis. Hovedhensikten med kurset var at forvalterne kan gjøre lett skjøtsel i verneområdene på en trygg og sikker måte. Dagen etter motorsagkurset hadde forvalterne en sosial skitur til Rullebu på Innerfjellet. Dette var det sikreste alternativet da det var litt dårlig vær og skredfare. Det var fint å vise kollegaene våre deler av området vårt. Forvalterne hadde også et kurs i bruk av sosiale media i november. Kurset ga oss mange tips på hvordan vi best mulig kan nå ut til publikum via sosiale medier – hva vi bør tenke på og ulike fallgrubber vi bør tenke på. Kart er ofte en enkel måte å formidle og framstille ting i et område. Flere av verneområdeforvalterne deltok derfor på et kurs i bruk av ArcGis i oktober.



Begge foto: Rune Benonisen

Forvalterne har deltatt på ulike møter og befaringer med samarbeidspartnere. Vi har hatt flere møter med Lyngen kommune angående Sørlenangsbotn. Har også deltatt på møte med kommunene som eier Årøya. Har også vært på flere befaringer ute på Årøya, en med fokus på Bunken og en med fokus på Sommersete. Stine deltok også på dugnad på Årøya sammen med Ishavskysten friluftsråd og kommunene.



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde



Bildet: Sør delen av Årøya, sett fra Bunken.



Bildene: Det gamle jordet i Storvika Huset på Sommersete

Oddrun har gjennom hele året deltatt i ei arbeidsgruppe som har jobbet med kartlegging og verdisetting av friluftsområder i Lyngen kommune. Det har vært en omfattende jobb, men gruppa kom i mål med arbeidet innen utgangen av 2022. Dette blir et viktig verktøy i forvaltning og planlegging. Hun har også vært med i et tverrfaglig anskaffelsesteam i regi av STAF med å utarbeide rammeavtale på kjøp av skilt i tre og corten. Verneområdestyret har signert tilknytningsavtale for å bruke denne rammeavtalen.

I september arrangerte Miljødirektoratet regional samling for verneområdeforvalterne i Nordland, Troms og Finnmark i Tromsø. Den ene dagen av samlingen var hele gjengen på befaring til innfallsporten i Sørlenangsbotn og vandring til Blåisvatnet og Aspevatnet.



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde



Bildet: Kollegaer vurderer innhold av plakater og cortenstålskiltene på parkeringen i Sørlenangsbotn.

I november deltok hele 11 medlemmer av Lyngsalpan verneområdestyre (faste og vara) på en regional samling for nasjonalpark- og verneområdestyrene i Troms og Finnmark.



Bildet: NINA startet samlingen med et innlegg om naturmangfold.

Samlingen hadde et bredt program med innslag både fra NINA, Miljødirektoratet, fra erfarne styremedlemmer, sametinget, fylkeskommunen og medlemmer som har lang erfaring i å sitte i et verneområdestyre. Samlingen var initiert og planlagt av forvalterne i Troms og Finnmark og fikk gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Det ble særlig satt pris på gruppeoppgavene. Til neste samling kan man imidlertid tilrettelegge for litt mer spørsmål og diskusjon fra deltakerne.

Befaringer:

2. september arrangerte Reisa nasjonalparksenter tur til Steindalsbreen. Forvalterne ble invitert med og hadde et lite innlegg om vår forvaltning av verneområdene. Hovedhensikten med turen til breen var å rette fokus på den pågående smeltingen av breene i Norge (og ellers i verden).



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde



Bildet: Delegasjonen på tur opp Steindalen

I etterkant av styremøte 12.september var det egentlig lagt opp til befarings i Steindalen, overnatting på Steindalshytta for så å gå over til Furuflaten. Det ble dessverre stort forfall til denne turen, så det ble en befarings med forvalterne og 2 styremedlemmer til Steindalsbreen i stedet. Stien opp og toalettforhold ved Steindalshytta ble vurdert underveis.





Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde

Bildene: Johan Ailo og Nils Einar hadde en fin tur i dalen sammen med Stine og Oddrun. Deler av den nedre stien var litt utfordrende å forsere, men vi kom opp 😊



Bildet: Johan Ailo og Nils Einar ved Steindalsbreen.

Verneområdeforvalterne har i tillegg vært på flere befaringer i landskapsvernområdet og reservatene. Vi tenker at det er viktig å ha god kjennskap til verneområdene for å kunne forvalte områdene på en best mulig måte. Det er viktig å følge med hva som skjer i området, og at man er ute og snakker med de man møter på veien.



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde



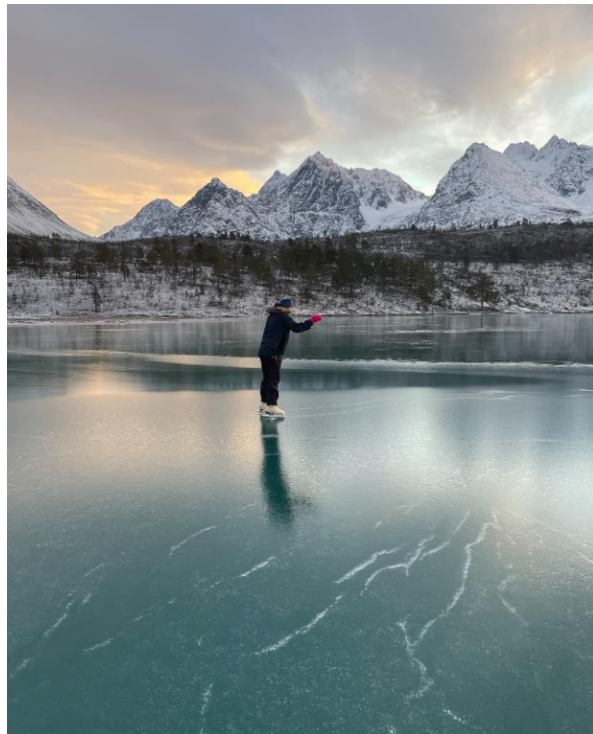
Bildene: Befaring Kvalvikdalen og Oksen



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde



Bildene: På tur i Fastdalen i november for å se og måle brua over elva.



Bilde: Bytte av batteri på teller med påfølgende skøyting på Aspevatnet.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for Lyngsalpan landskapsvernområde ble godkjent av Miljødirektoratet i desember 2018, og er gjeldende for området.

Forvaltningsplanen ligger tilgjengelig på verneområdestyrets hjemmeside.



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde

Verneområdestyret vedtok på møte i mars 2021 å starte arbeid med forvaltningsplan for Årøya landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Det ble da sendt oppstartsmelding og arrangert oppstartsmøte på teams. Forvalterne har jobbet med planutkast. Det er foretatt en NIN-kartlegging i verneområdet, sommeren 2021 og rapporten forelå våren 2022. Forvaltningsplanen ble vedtatt sendt til faglig gjennomgang til Miljødirektoratet på styremøte i november. Planen meldt opp til faglig gjennomgang i verktøyet «forvaltningsplan på nett» i etterkant.

Besøksstrategi

Verneområdestyret har utarbeidet en besøksstrategi for Lyngsalpan landskapsvernområde. Strategien er en plan på hvordan forvaltningen ønsker at besøkende skal møte verneområdet.

Verneområdestyret har satt følgende **hovedmål**: Lyngsalpan landskapsvernområde /Ittugáissáid suodjemeacci skal opprettholdes som et område med liten grad av fysisk tilrettelegging for friluftsliv og ferdsel. All ferdsel og aktivitet skal ta hensyn til sårbart plante- og dyreliv. Man skal gjennom besøksforvaltning gi gode opplevelser til besøkende, bidra til lokal verdiskapning og forståelse for, og stolthet over, verneverdiene i Lyngsalpan. **Delmål**: Sikre verneverdiene i et langsiktig perspektiv, gi besøkende gode opplevelser gjennom høy kvalitet på innfallsporter og annen tilrettelegging, bidra til å unngå konflikter mellom besøkende og beitebrukerne, gi besøkende mulighet til å oppleve stillhet og ro i Lyngsalpan, øke kompetansen om verneområdet til brukere og besøkende – få frem stolthet og begeistring

Besøksstrategien ble endelig vedtatt av Miljødirektoratet i brev av 24. juli 2019 og er tilgjengelig på styrets hjemmeside.

Besøksstrategien ligger i bunn for de tiltak som gjennomføres i og nær Lyngsalpan landskapsvernområde. Lyngsalpan landskapsvernområde er et stort verneområde som strekker seg i 4 kommuner, og med bosetting rundt nesten hele området. Det er derfor behov for mange innfallsporter og startsteder.

Verneområdestyret startet med implementering av merkevaren i 2020 og er godt i gang med dette arbeidet. Verneområdet har fått egen hjemmeside og brosjyre på norsk, samisk, engelsk, tysk og finsk. Verneområdestyret har også i 2021 fått ny hjemmeside i likhet med de andre nasjonalpark- og verneområdestyrene i Norge.



Informasjon er ved utgangen av 2022 satt opp på følgende steder:



- Russelv
- Sørlangsbotn
- Faueldalen
- Nordkjosbotn (tatt vekk 2022)
- Tverrdalen
- Elvevoll
- Steindalen
- Furuflaten
- Koppangen
- Nordnes
- Fastdalen
- Lyngseidet
- Lakselvdalen

Tiltak 2022:

Verneområdestyret fikk bevilget **kr 500.000 i tiltaksmidler**. Midlene ble disponert som følger.

I løpet av 2021 har verneområdestyret fått på plass cortenskiilt med informasjon på følgende steder: Fastdalen, Lyngseidet og Lakselvdalen:

På Lyngseidet fikk vi ta i bruk Lyngen kommune sin steinmonter som har stått tomme i mange år. I tillegg satte vi opp hovedplakaten til Lyngsalpan Ivo på cortenstålskiilt.



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde



Bildet: Steinmonter på fergekaia; Lyngseidet med verneområdeinformasjon.



Bildet: Skiltene i Lakselvdalen har rustet pent fra de ble satt ut i juli til bildet ble tatt i november.

Lyngen kommune fikk, mens de hadde forvaltningsansvaret for Sørlenangsbotn naturreservat, midler til å sette opp et fugletitteskjul i reservatet. Dette ble av ulike grunner ikke satt opp så verneområdestyret fikk i 2022 overført disse pengene fra kommunen. Verneområdestyret bestilte gapahuk og fikk den levert av Larsen i



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde

umarka. Forvalterne og frivillig, Gerhard, hjalp til med å bære det prefabrikerte bygget ned til byggetomta. Bygget er ferdigstilt, bare beising og oppsett av fugleplakat gjenstår.



Bildene over viser byggesett til fugletitteskjulet i henger, materiale bært ned og ferdig satt opp.

Det ble også i 2022 gjort skjøtselstiltak på stien til Blåisvatnet. Det ble supplert med flis på deler av stien opp til vernegrensen. Bruk av flis er et forsøk på å unngå at stien

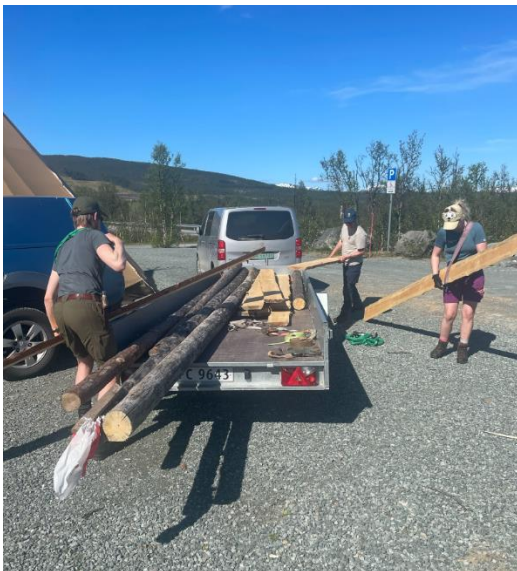


Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde

skal bli bredere, og at det ikke skal bli gjørmehav. Forvalterne fikk bistand av SNO for frakt av flissekkene fra parkeringsplassen og langs stien. Forvalterne gjorde mesteparten av arbeidet med å spre flisen på stien. Vi hadde imidlertid en frivillig som var med oss og jobbet på stien. Stien ble også lagt om litt og bygd ei bru over elva, og noen flere klopper. Bru ble bygd av SNO og innleid snekker i fellesskap. Forvalterne var bærehjelp.



Bildene: Det bæres og tømmes flis



Bildene: Det bæres materiale til bru og klopper



Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde



Bildet: Brukarene er laftet og forsterket med gjengestål.

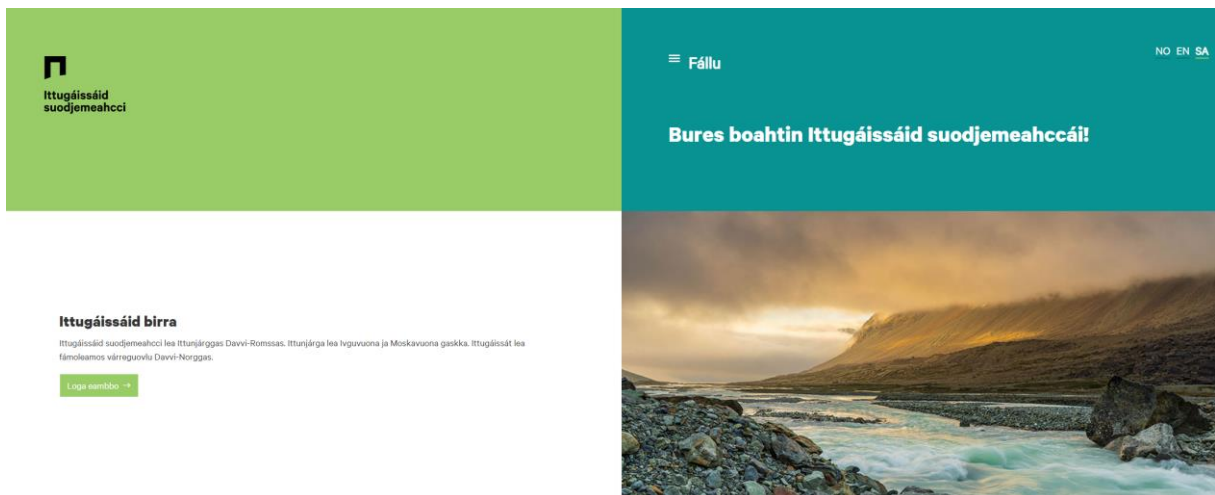


Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde



Bildet: Ferdig bru over elva og nye klopper over myra i bakkant.

Verneområdets hjemmeside er også i løpet av året blitt oversatt og publisert på samisk, i tillegg til at den er på norsk og engelsk.



Landgangsflåte til Årøya vil være et samarbeidsprosjekt med Lyngen kommune, og denne flåten vil bestilles slik at den er på plass før sommeren 2023. Denne flåten skal kunne brukes til frakt av dyr og utstyr mellom øya og fastlandet, samt mellom ulike lokasjoner på Årøya eller andre utilgjengelige steder på Lyngstadlandet.

Det ble kjøpt inn motorsager og verneutstyr til rydding av vegetasjon på Årøya og eventuelt andre steder med behov for skjøtsel.



Rapport tiltaksmidler:

Implementering av merkevare	273 891
Innkjøp verneskilt mm	13 089
Bru Nordlenangen	80 000
Møteplasser, klopp, bru	32 385
Skjøtsel av vegetasjon	9 113
Skjøtsel Årøya – flåte	50 000
Hjemmeside til samisk	28 371
Diverse	12 984
Sum	499 833

Tildelt: **500.000** Bruk: **499 833**

Ubrukte midler: kr 167,-

Oppsummering 2022

Konklusjon er at verneområdestyret også i 2022 har fått på plass mye, og er i rute i forhold til besøksstrategien.

Telleren på stien opp mot Blåisvatnet viser 30 555 passeringer i løpet av barmarkssesongen 2022 (1/5 – 31/10). Heldigvis er dette et område med mye stein slik at det tåler mye besøk. Området rundt vannet preges imidlertid av slitasje etter telting, bålplasser og en del rester etter toalettbesøk.

Det antas at besøket i Steindalen har vært på omtrent samme nivå som tidligere. Vi har ikke teller på denne stien lenger.